

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Језик
српског народа

ЈУ Службени гласник Републике Српске,
Бања Лука, Вељка Млађеновића бб
Телефон/факс: (051) 456-331, 456-341
E-mail: sgrs.redakcija@sglasnik.org
sgrs.oglasi@sglasnik.org
sgrs.finansije@sglasnik.org
sgrs.online@sglasnik.org

www.sglasnik.org

Понеђјелак, 11. мај 2015. године
БАЊА ЛУКА

Број 36

Год. XXIV

Жиро рачуни: Нова банка а.д. Бања Лука
555-007-00001332-44
НЛБ Развојна банка а.д.
Бања Лука 562-099-00004292-34
Sberbank а.д. Бања Лука
567-162-10000010-81
UniCredit Bank а.д. Бања Лука
551-001-00029639-61
Комерцијална банка а.д. Бања Лука
571-010-00001043-39
Hypo-Alpe-Adria Bank а.д. Бања Лука
552-030-00026976-18

609

На основу члана 47. став 7. Закона о управљању отпадом ("Службени гласник Републике Српске", број 111/13) и члана 43. став 2. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08), Влада Републике Српске, на 19. сједници, одржаној 30.04.2015. године, доноси

УРЕДБУ О ОДЛАГАЊУ ОТПАДА НА ДЕПОНИЈЕ

Предмет уређивања
Члан 1.

Овом уредбом ближе се прописују услови и критеријуми за одређивање локације, технички и технолошки услови за пројектовање, изградњу и рад депонија отпада, врсте отпада које се не могу одлагати на депонији, критеријуми и процедуре за прихватање или неприхватање, односно одлагање отпада на депонију, начин и процедуре рада и затварања депоније, садржај и начин мониторинга рада депоније, као и накнадно одржавање послје затварања депоније.

Циљ
Члан 2.

Одлагањем отпада на депонију обезбјеђују се и осигуравају услови за спречавање и смањење штетних утицаја на здравље људи и животну средину у току цијелог животног циклуса депоније, посебно загађења површинских и подземних вода, земље и ваздуха, укључујући и ефекат стаклене баште.

Значење израза
Члан 3.

Изрази употребљени у овој уредби имају следеће значење:

- 1) активна фаза депоније је период активног коришћења депоније,
- 2) био-трн је појединачни технички објект типа бунара за дегазацију, тј. отплињавање депоније,
- 3) ВТЕХ представља лакоиспарљиве ароматске угљоводонике (бензен, толуен, етил бензен, кселени),
- 4) вјештачка заптивна облога - фолија је облога од вјештачког материјала која се поставља на дно депоније и спречава продирање процједне воде у подтло,
- 5) водопрпусност је састав материјала који дефинише пролажење течности кроз порозни спроводник при одређе-

ном хидрауличком градијенту и израчунава се као коефицијент хидрауличне проводности изражене у m/s,

6) геолошка баријера је баријера природног или вјештачког поријекла, односно таква непропусна средина, одређена геолошким и хидрогеолошким карактеристикама која обезбјеђује заштиту подземних вода и геолошке средине,

7) грађевински отпад је отпад који настаје услед изградње, реконструкције, адаптације, обнове и рушења грађевинских објеката,

8) граничне вриједности параметара су граничне вриједности параметара утврђене у Листи параметара за одлагање отпада у складу са Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада ("Службени гласник Републике Српске", број 19/15); (у даљем тексту: Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада),

9) горњи непропусни слој је заштитни слој од природног и вјештачког материјала који се формира на горњој површини дијела или цијеле депоније, након затварања, а у сврху заштите околине, протока атмосферских вода у затворено тијело депоније и подизање вегетационе културе,

10) дегазациони систем су дегазациони објекти, резервоари, инсталације и регулациони објекти за сакупљање и надзор при управљању депонијским гасом, при његовом коришћењу или за његово непосредно спаљивање (у даљем тексту: систем за отплињавање),

11) депонијски гас је мјешавина свих гасова који настају и ослобађају се из одложеног отпада,

12) депонијско дно тијело равна припремљена површина на којој је формирано тијело депоније,

13) DOC је растворни органски угљеник,

14) доњи непропусни слој је заштитни слој од природног и вјештачког материјала који се формира на депонијском дну, а у сврху заштите подтла, подземних и површинских вода,

15) дренажни слој је водопрпусан и филтрирано стабилан слој кроз који се процједна вода примарно пречишћава,

16) испитивања отпада за одлагање су испитивања која се врше у складу са Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада,

17) инертни материјал је земља или други материјал који се користи за прекривање дневно формиране ћелије, дебљине од 10 cm до 30 cm,

18) нулто стање је почетно стање функционисања објекта, опреме или простора,

19) одумирање депоније је процес завршетка хемијских и биолошких реакција који се одвијају у тијелу депоније, а чији су продукти процједна вода и депонијски гас,

20) отпад који се не производи редовно је отпад чија својства нису устаљена, који се не производи редовно у истом поступку и у истом постројењу,

21) отпад који се редовно производи је отпад устаљених својстава чија је производња редовна, тј. чији су постројење и поступак познати и јасно дефинисани,

22) пасивна фаза депоније је период од 30 година након затварања депоније, у току кога се депонија надгледа и прати,

23) подземно складиште јесте мјесто подземног одлагања отпада у дубоком геолошком празном простору, природног (тектонска удубљења у магматским стијенама и сл.) или вјештачког поријекла,

24) подтло је земљиште испод депонијског дна,

25) природни минерални тампон је заштита израђена од тако консолидованих слојева да се задовоље одређена водопропусна својства,

26) процједне воде су воде које настају у процесу депонивања отпада (распадањем отпада) и дјеловањем вода које на било који начин доспијевају у тијело депоније, издвајају се на дно тијела депоније и одводе посебним системима ван тијела депоније или се дјелимично задржавају у њему,

27) регулациона линија је граница локације депоније,

28) сегменти су дијелови простора на тијелу депоније, тачно одређени за различите врсте отпада,

29) сигурносна процјена је документ који садржи претходну процјену ризика за сваку локацију подземног складишта отпада у циљу утврђивања утицаја одложеног отпада на животну средину,

30) секундарна сепарација отпада јесте издвајање отпада који има употребну вриједност из отпада допремљеног на депонију,

31) течни отпад је сваки отпад у течном агрегатном стању, укључујући и све отпадне воде, изузев блата и муља,

32) тијело депоније чине уређен простор за одлагање отпада са системом заштите депонијског дна од процуривања, системом за одвајање и пречишћавање процједне воде, системом за одплињавање гаса са депоније и другим техничким објектима за обезбјеђење рада ових система и стабилности депоније,

33) ТОС је укупан органски угљеник,

34) ћелија - касета депоније је простор одређених димензија на дијелу депоније на коме се формира правилан облик допремљеног растреситог отпада и која се након формирања прекрива инертним материјалом,

35) узорак је минимална количина материје (чврсте, течне, гасовите) неопходна за лабораторијска испитивања и

36) шаржа отпада је количина отпада која се допрема на депонију у једној испоруци.

Примјена и изузеци од примјене

Члан 4.

(1) Ова уредба примјењује се на све класе депонија прописане Законом о управљању отпадом ("Службени гласник Републике Српске", број 111/13); (у даљем тексту: Закон).

(2) Ова уредба не примјењује се на:

1) дисперзије муља, укључујући канализациони талог и муљ добијен чишћењем ријечног дна и сличних материја на земљишту које се користи у сврху ђубрења или побољшања његових особина,

2) коришћење инертног отпада који је погодан за послове обнављања, реставрације и насипања терена или у грађевинске сврхе,

3) одлагање неопасног муља од пречишћавања ријечног дна поред мањих водених токова и одлагање неопасног муља у површинске воде, укључујући корито и тло испод њега и

4) одлагање свих врста рударског отпада који су резултат истраживања, експлоатације, припреме и складиштења минералних сировина.

Одређивање локације за депонију

Члан 5.

(1) Локација за депонију одређује се када карактеристике и својства предвиђеног простора испуњавају услове утврђене овом уредбом.

(2) При избору локације за депонију узимају се у обзир општи услови и критеријуми који се односе на:

1) намјену простора и коришћење земљишта,

2) топографију терена,

3) инжењерско-геолошке, геотехничке, хидрогеолошке и сеизмичке услове на посматраном подручју,

4) климатске, хидролошке и хидрографске карактеристике посматраног подручја,

5) зоне и услове заштите,

6) саобраћајну и техничку инфраструктуру и

7) могућу запремину и капацитет простора.

(3) Услови и критеријуми за одређивање локације за депонију прописани су у Прилогу 1 - Општи услови и критеријуми за одређивање локације за депонију, који чини саставни дио ове уредбе.

Пројектовање депоније

Члан 6.

(1) Депонија се пројектује тако да задовољава потребне услове за спречавање загађења земљишта, подземних и површинских вода, ваздуха и да обезбједи контролисано управљање процједним водама и издвојеним гасовима.

(2) Заштита земљишта, подземних и површинских вода постиже се комбинацијом геолошке баријере и доњег непрпусног слоја за вријеме активне фазе депоније и комбинацијом геолошке баријере и горњег непрпусног слоја за вријеме пасивне фазе након затварања депоније.

(3) Заштита ваздуха постиже се постављањем одговарајућег система за отплињавање и редовним прекривањем отпада инертним материјалом.

Изградња депоније

Члан 7.

(1) Техничко-технолошки услови за изградњу депоније на изабраној локацији односе се на:

1) тијело депоније,

2) манипулативно-опслужни плато,

3) објекат за секундарну сепарацију отпада,

4) саобраћајнице и потребну инфраструктуру,

5) плато за постројење за пречишћавање отпадних вода и

6) вегетациони заштитни појас.

(2) Техничко-технолошки услови за пројектовање и изградњу депоније прописани су у Прилогу 2 - Технички и технолошки услови за пројектовање, изградњу и пуштање у рад депоније, који чини саставни дио ове уредбе.

Пуштање у рад депоније

Члан 8.

(1) Депонија се пушта у рад, односно ради у складу са техничко-технолошким условима предвиђеним пројектно-техничком документацијом, дозволом, Законом и овом уредбом.

(2) Рад депоније може се одобрити ако су испуњени услови из чл. 5. и 7. ове уредбе или корективних мјера које треба предузети, односно ако је утврђено да депонија не представља ризик по здравље људи и животну средину.

Врсте отпада које се не могу одлагати на депонији

Члан 9.

(1) На депонијама се не могу одлагати следеће врсте отпада:

1) течни отпад,

2) отпад који у депонијским условима може експлодирати, оксидирати, који је запаљив и који има остале карактеристике које га чине опасним у складу са Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада,

3) опасни медицински и ветеринарски отпад који настаје у медицинским или ветеринарским установама, а који има својства инфективног отпада, у складу са Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада,

4) отпадне батерије и акумулатори,

5) отпадна уља,

6) отпадне гуме,

7) отпад од електричних и електронских производа,

8) отпадне флуоресцентне цијеви које садрже живу,

9) отпад који садржи РСВ,

10) отпадна возила,

11) термички необрађени отпаци који настају у установама у којима се обавља здравствена заштита,

12) боце под притиском,

13) одвојено сакупљене фракције отпада - секундарне сировине и

14) сваки други отпад чије одлагање није дозвољено у складу са Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада и који не задовољава критеријуме за прихватање отпада прописане овом уредбом.

(2) Мјешавине отпада не могу се разблаживати у циљу испуњавања захтјева за одлагање отпада.

(3) У подземном складишту не могу се одлагати оне врсте отпада чијим одлагањем може доћи до физичких, хемијских или биолошких промјена које би угрозиле подземно складиште или би представљале опасност за загађење животне средине и здравље људи, а које се налазе у Прилогу 3 - Одлагање отпада у подземна складишта и сигурносна процјена, који чини саставни дио ове уредбе.

Критеријуми за прихватање, неприхватање и одлагање отпада

Члан 10.

(1) Отпад се прихвата на депонију само ако испуњава критеријуме за прихватање отпада за сваку класу депоније.

(2) Критеријуми за прихватање или неприхватање отпада на депонију јесу граничне вриједности параметара за одлагање отпада, у складу са Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада.

Класе депонија на које се одлаже отпад

Члан 11.

(1) Отпад се одлаже на депоније за инертан отпад, депоније за неопасан отпад и депоније за опасан отпад.

(2) На депонији се одлаже само претходно третиран отпад у складу са Законом и Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада.

(3) Без претходног третмана може се одобрити одлагање инертног отпада чији третман није физички изводљив и другог отпада ако његов третман не доприноси циљевима за смањење количине отпада или опасности по људско здравље и животну средину.

Категорије отпада које се одлажу на депоније

Члан 12.

(1) Отпад који се одлаже на различитим класама депонија треба да испуњава граничне вриједности параметара према листама параметара за испитивање отпада за одлагање утврђеним Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада (у даљем тексту: граничне вриједности параметара за одлагање отпада).

(2) На депонију опасног отпада одлаже се опасан отпад који задовољава граничне вриједности параметара за одлагање опасног отпада.

(3) На депонију неопасног отпада одлаже се:

1) комунални отпад,

2) неопасан отпад било ког поријекла који задовољава граничне вриједности параметара за одлагање неопасног отпада и

3) чврст, неактиван опасан отпад (солидификован) чија је процједна вода еквивалентна са оном за неопасан отпад из тачке 2) овог става и који задовољава граничне вриједности параметара за одлагање опасног отпада на депоније неопасног.

(4) Опасан отпад из става 3. тачка 3) овог члана одлаже се на посебном сегменту депоније, који је одвојен од касета предвиђених за биоразградив неопасан отпад.

(5) Неопасан отпад на бази гипса одлаже се на посебном, одвојеном сегменту депоније неопасног отпада на коме се не одлаже биоразградив отпад.

(6) Отпад из става 5. овог члана треба да задовољава граничне вриједности параметара за ТОС и ДОС у складу са Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада.

(7) На депонију неопасног отпада без испитивања отпада за одлагање одлаже се грађевински отпад који садржи азбест и други азбестни отпад који испуњава све неопходне услове, а посебно:

1) да отпад не садржи друге опасне материје, осим везаног азбеста и

2) да се на депонију ставља завршно прекривање да би се избјегло разношење влакана.

(8) За депонију неопасног отпада чува се локацијски план депоније са тачно назначеним микролокацијама касета у којима је одложен неопасан отпад на бази гипса, азбеста и чврстог неактивног опасног отпада и након затварања депоније.

(9) За депоније из става 8. овог члана предузимају се потребне мјере да би се ограничила будућа употреба тог земљишта након затварања депоније, а у циљу заштите здравља људи и животне средине.

(10) На депонији инертног отпада одлаже се инертни отпад који задовољава граничне вриједности параметара за одлагање инертног отпада.

(11) Опасан, неопасан и инертан отпад може се одлагати и у подземна складишта, према условима и критеријумима који се налазе у Прилогу 3. ове уредбе и чине њен саставни дио, и прописаним Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада.

Изузеци од примјене критеријума

Члан 13.

(1) Изузетно од одредбе члана 11. став 2. ове уредбе, одлагање отпада чије вриједности параметара прелазе највише три пута прописану граничну вриједност може се дозволити ако:

1) је у конкретном случају издата дозвола за одлагање одређеног отпада на депонију, узимајући у обзир својства депоније и њену околину и

2) емисије, укључујући и процједну воду са депоније, а у складу са проценом ризика и граничним вриједностима параметара, не представљају опасност за здравље људи и животну средину.

(2) Одредба става 1. овог члана не примјењује се на следеће параметре:

1) растворени органски угљеник (DOC), ВТЕХ, РСВ и минерална уља, ако припадају инертном отпаду,

2) укупан органски угљеник (ТОС) и рН за стабилан и неактиван опасан отпад, који се може одложити на депонију за неопасан отпад,

3) губитак жарењем (ЛОИ) и/или укупан органски угљеник (ТОС) за опасан отпад и

4) укупан органски угљеник (ТОС) за инертни отпад, који смије прелазити граничне вриједности параметара до највише два пута.

Процедуре за прихватање и одлагање отпада на депонију

Члан 14.

(1) Прихватање отпада на депонију врши се по процедури која обухвата следеће поступке:

- 1) испитивање отпада за одлагање,
- 2) провјеру усаглашености и
- 3) провјеру на терену (лицу мјеста).

Испитивање отпада за одлагање Члан 15.

(1) Испитивање отпада за одлагање врши се за сваку врсту отпада, у складу са Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада, а узорковање у складу са стандардима, регулисаним Законом о стандардизацији у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", број 13/02).

(2) Подаци добијени испитивањем отпада за одлагање на депонију посебно се односе на:

- 1) опис претходног третмана отпада или изјаву да се отпад може одложити без претходног третмана,
- 2) састав отпада и процједне воде,
- 3) класу депоније на коју се отпад одлаже,
- 4) доказ да отпад није отпад из члана 9. ове уредбе,
- 5) посебне захтјеве и мјере које по потреби треба предузети при одлагању, а у складу са чланом 13. ове уредбе и
- 6) одређене кључне параметре за провјеру усклађености, као и њену динамику.

(3) За отпад који се редовно производи у истом поступку и у истом постројењу испитивањем из става 1. овог члана добијају се подаци који се посебно односе на:

- 1) промјенљивост састава појединих врста отпада и
- 2) границе промјенљивости значајних својстава.

(4) За отпад који се редовно производи у истом поступку, али у различитим постројењима, испитивањем из става 1. овог члана добијају се подаци који се односе на отпад из сваког постројења на основу одређеног броја извршених мјерења.

(5) Испитивање отпада намијењеног одлагању врше овлашћене стручне организације за испитивање отпада у складу са Законом.

(6) Подаци добијени испитивањем отпада из овог члана саставни су дио извјештаја о испитивању отпада за одлагање, у складу са Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада.

Посебно испитивање Члан 16.

(1) За отпад који се редовно производи у истом поступку и у истом постројењу, а за који постоје подаци наведени у члану 15. ст. 2. и 3, уколико резултати мјерења показују мала одступања у односу на граничне вриједности параметара за одлагање, врши се испитивање при првој испоруци, а затим периодична провјера усклађености у складу са овом уредбом.

(2) За отпад који се редовно производи у истом поступку, али у различитим постројењима за који постоје подаци наведени у члану 15. ст. 2, 3. и 4. ове уредбе, врши се испитивање при првој испоруци, а затим периодична провјера усклађености у складу са овом уредбом, осим ако је дошло до значајне промјене у поступцима производње отпада.

(3) За отпад који се не производи редовно у истом поступку и у истом постројењу, као и за отпад чије су карактеристике промјенљиве, испитивање отпада за одлагање врши се за сваку шаржу отпада и за њега се не врши провјера усклађености.

Провјера усаглашености Члан 17.

(1) Провјера усаглашености је периодична провјера отпада који се редовно допрема на одлагање да би се утврдило да ли параметри тог отпада одговарају параметрима добијеним испитивањем отпада за одлагање и да ли задовољавају граничне вриједности параметара за одлагање отпада.

(2) Параметри за провјеру усаглашености и динамика спровођења провјере усаглашености садржани су у извјештају из члана 15. став 6. ове уредбе.

(3) Провјера усаглашености врши се само за оне параметре који су при испитивању отпада за одлагање одређени као критични.

(4) При провјери усаглашености примјењују се иста испитивања која су коришћења при испитивању отпада за одлагање.

(5) Провјера усаглашености се спроводи најмање једном годишње, а оператер депоније води рачуна да се она спроводи према обиму и динамици у складу са овом уредбом.

(6) За комунални отпад који се прихвата на депонију без испитивања не спроводи се провјера усаглашености.

Провјере на терену (лицу мјеста) Члан 18.

(1) Провјера на лицу мјеста састоји се од визуелног прегледа сваке шарже отпада прије и после истовара, као и провјере пратеће документације у складу са овом уредбом.

(2) Отпад се прихвата на депонију уколико је на лицу мјеста утврђено да је идентичан отпаду за који је вршено испитивање, односно провјера усаглашености, као и опису у извјештају из члана 15. став 6. ове уредбе.

Изузеци када се инертни отпад прихвата на депонију без испитивања Члан 19.

(1) На депонију инертног отпада без испитивања одлаже се инертни отпад са листе која се налази у Прилогу 4 - Инертни отпад који се одлаже на депонију без испитивања, који чини саставни дио ове уредбе.

(2) Ако се инертни отпад не налази у Прилогу 4. ове уредбе или у случају сумње да отпад из става 1. овог члана не испуњава прописане услове, врши се испитивање отпада.

Изузеци када се комунални отпад прихвата на депонију без испитивања Члан 20.

(1) На депонију неопасног отпада без претходног испитивања прихвата се комунални отпад који је означен као неопасан у складу са Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада и одлаже се на сегменту депоније на коме се не одлаже отпад из члана 12. став 3. тачка 3) ове уредбе.

(2) На депонију неопасног отпада не прихвата се комунални отпад ако прије одлагања није третиран у складу са Законом и Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада или ако је контаминиран у количини која оправдава његово одлагање на другу класу депоније.

(3) Дневна евиденција, односно годишњи извјештај оператера на депонији посебно садржи и податке о преузетој количини отпада за који није вршено испитивање и податке о привремено складиштену отпаду који није прихваћен.

Процедуре за неприхватање отпада на депонију Члан 21.

(1) Прихватање допремљеног отпада одбија се када отпад не испуњава услове о одлагању утврђене дозволом, када су помијешане различите врсте отпада, тј. када допремљени отпад представља ризик по здравље људи и животну средину и када нису испуњени услови за одлагање прописани овом уредбом и Законом.

(2) Уколико се одбије прихватање отпада за који се утврди да је потребна допуна или поновно испитивање отпада, може се дозволити привремено складиштење отпада на за то предвиђеном простору депоније, за период који није дужи од четири мјесеца.

(3) О неприхватању отпада на депонију обавјештава се орган надлежан за издавање дозволе и надлежна инспекција, у складу са Законом.

Начин и процедура рада депоније Члан 22.

(1) Начин и процедура рада депоније, односно радни план депоније отпада, одређивање квалификованог лица

за рад на депонији, обавезе оператера на депонији, технички и технолошки услови за пројектовање, изградњу, рад и опремање депоније, организација управљања отпадом на депонији, операције одлагања, издавање дозволе за одлагање отпада, дневна евиденција, годишњи извјештај о отпаду, трошкови пројектовања, изградње, рада, затварања депоније и њеног одржавања након затварања спроводе се у складу са Законом и овом уредбом.

(2) При одлагању отпада на депонију поштују се процедуре и режим рада депоније који се односи на:

- 1) режим кретања и процедуре рада за сва возила која улазе у комплекс депоније,
- 2) правила која се примјењују приликом одлагања отпада,
- 3) контролу технолошког процеса рада депоније,
- 4) контролу настајања и квалитета процједне и прецишћене течности на депонији и
- 5) контролу издвајања гаса.

(3) Процедуре и режим рада депоније који се спроводи при технолошком процесу експлоатације депоније налазе се у Прилогу 5 - Процедуре и режим рада депоније, који чини саставни дио ове уредбе.

Начин и процедура затварања депоније

Члан 23.

(1) Површина депоније или један њен дио затвара се када су испуњени услови наведени у дозволи и главном пројекту за затварање цијеле депоније или једног њеног дијела.

(2) Све класе депонија се прекривају и наносе се заштитни слојеви у складу са процедурама и режимом рада депоније, које се налазе у Прилогу 5. ове уредбе, а у циљу спречавања дотока падавинских вода у тијело депоније, повећања количине процједне воде и продужетка процеса одумирања депоније.

(3) При затварању депоније обезбјеђује се несметано функционисање система за отплинавање (био-трнова) све док за тим постоји потреба, у складу са овом уредбом.

Одржавање и контрола затворене депоније

Члан 24.

(1) Депонија или дио депоније затвара се у складу са дозволом, када се стекну услови за затварање депоније или услед непредвиђених околности које угрожавају животну средину, а у складу са овом уредбом.

(2) По затварању депоније обезбјеђује се:

- 1) одржавање и заштита затворене депоније и
- 2) контрола и мониторинг затворене депоније у складу са овом уредбом.

(3) Депонија или њен дио коначно је затворен за даље одлагање када се испуне сви захтјеви из члана 23. став 2. ове уредбе, у складу са дозволом надлежног органа о престанку рада депоније.

Мониторинг рада депоније

Члан 25.

(1) Мониторинг рада депоније спроводи се у току активне и пасивне фазе депоније.

(2) На депонији се врши мониторинг, и то:

- 1) мониторинг метеоролошких параметара,
- 2) мониторинг површинских вода,
- 3) мониторинг процједне воде,
- 4) мониторинг емисије гасова,
- 5) мониторинг подземних вода,
- 6) мониторинг количине падавинских вода,
- 7) мониторинг стабилности тијела депоније,
- 8) мониторинг заштитних слојева и
- 9) мониторинг педолошких и геолошких карактеристика.

(3) Мониторинг из става 2. овог члана врши се узорковањем и мјерењем на начин који је прописан у Прилогу 6 - Мониторинг рада депоније, који чини саставни дио ове уредбе.

Узорковање и мјерење

Члан 26.

(1) Узорковање и мјерење из члана 25. став 3. ове уредбе врши се у акредитованој лабораторији у одређеним временским размацама прописаним овом уредбом или учесталије.

(2) О свим подацима који су добијени мониторингом из члана 25. став 1. ове уредбе води се евиденција и даје на увид по захтјеву надлежне инспекције и других надлежних органа.

Ступање на снагу

Члан 27.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 04/1-012-2-808/15
30. априла 2015. године
Бања Лука

Предсједница
Владе,
Жељка Цвијановић, с.р.

ПРИЛОГ 1.

ОПШТИ УСЛОВИ И КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ ЛОКАЦИЈЕ ЗА ДЕПОНИЈУ

Приликом одређивања локације за депонију узимају се у обзир општи услови и критеријуми за све класе депонија, и то:

1. Према намјени простора и коришћења земљишта

Услови за намјену површина и коришћења земљишта узимају се из генералног урбанистичког плана.

Раздаљина између спољашње границе локације депоније и најближег објекта насељеног подручја, гдје стално бораве људи, не може износити мање од 500 метара.

Депонија се лоцира на удаљености најмање 300 метара од појединачних кућа ван насеља и других објеката у којима људи раде или бораве, уколико је заклоњена тако да тијело депоније није у видном пољу.

Депонија се планира тако да посматрани простор задовољи потребан капацитет, тј. запремину и просторно лоцирање свих неопходних објеката.

2. Према топографији терена

Депонија се лоцира, по правилу, у увалама заклоњеним бочним рељефом, бившим позајмиштима земље и равним теренима који су без текућих и стагнирајућих вода.

Стрми терени са нагибом већим од 25% могу се користити за депоније уз примјену адекватних техничких мјера (планирање, шкарпирање, подграђивање и др.).

3. Према хидрогеолошким, инжењерско-геолошким и геотехничким условима на посматраном подручју

Депонија се не може лоцирати на:

1) терену са јако испуцалом стјеновитом подлогом са високом водопропустљивошћу и недефинисаним правцима кретања подземних вода;

2) теренима са слободним нивоом подземних вода гдје је сезонски ниво већи од два метра, а у одређеним хидрогеолошким и хидролошким условима;

3) подручју угроженом клизањем, урушавањем, слијегањем тла или другим помјерањем земљине масе, уколико се таква појава не може спријечити техничким мјерама;

4) подручју са неједнаким геотехничким својствима на површини и испод површине, који угрожавају депонију, уколико се таква појава не може спријечити техничким мјерама.

4. Према климатским, хидролошким и хидрографским карактеристикама посматраног подручја

При избору локације за депонију сагледавају се следеће метеоролошке, хидролошке и хидрографске карактеристике:

1) ружа вјетрова, учесталост и брзина вјетра са максималном, минималном и аритметичком средином и тишином,

2) средња и максимална годишња температура са дужином трајања и бројем зимских дана са температуром мањом од 0 °C и

3) број дана са сњежним покривачем, просјечна висина сњежног покривача, падавине у нормалним и екстремним условима у милиметрима.

Депонија се не може лоцирати на:

1) водозаштићеном подручју одређеном у складу са прописима који регулишу заштиту вода,

2) заштићеном подручју извора термално-минералних вода, одређеном у складу са прописима који регулишу заштиту вода,

3) поплавно подручју одређеном у складу са прописима који регулишу заштиту вода и

4) теренима изван поплавног подручја ако је повратни период великих вода 20 година и ако техничким мјерама није могуће остварити његову заштиту.

5. Према зонама и условима заштите

Депонија се може лоцирати на:

1) одређеној удаљености од обале ријека, језера и акумулација,
2) одређеној удаљености од здравственог објекта за стационарно лијечење, природног лјечилишта и сличних објеката,

3) одређеној удаљености од утврђеног непокретног културног добра (споменика културе, просторно културно-историјске цјелине, археолошког налазишта и знаменитог мјеста), као и његове заштићене околине или заштићеног природног добра и

4) одређеној удаљености стоваришта запаљивог материјала и војног објекта.

Депонија се не може лоцирати на теренима у зони санитарне заштите изворишта за снабдијевање водом за пиће.

6. Према саобраћајној и техничкој инфраструктури

Депонија се не може лоцирати:

1) у заштитном појасу саобраћајнице или техничке инфраструктуре,

2) изнад уграђених инсталација за вјештачко наводњавање, као и других подземних инфраструктура, изнад тунела, подвожњака, склоништа и сличних објеката,

3) у одређеном радијусу од референтне тачке аеродрома и на одређеној дужини полетно-слетне стазе за све врсте авиона и

4) на одређеној удаљености од водовода, гасовода, нафтовода и далековода.

7. Према могућем капацитету, тј. запремини депоније

Запремина и капацитет депоније одређује се на основу упоредивих података добијених мјерењем количине отпада коју треба одложити, запреминске тежине отпада (маса) на депонији, количине прекривног материјала и густине сабијања, према следећем образцу:

$$V_{\text{простора}} = \left(\frac{G_{\text{ot}}}{\rho_{\text{ot}}} + \frac{G_{\text{mp}}}{\rho_{\text{ppm}}} \right)$$

гдје је:

V - потребна запремина депоније (m^3);

G_{ot} - тежина отпада (t);

G_{mp} - тежина прекривног материјала (t);

ρ_{ot} - средња густина сабијеног отпада (t/m^3);

ρ_{ppm} - средња густина сабијеног инертног материјала (t/m^3).

Депонија се планира за вријеме дуже од 20 година у складу са одговарајућим урбанистичким планом. Депонија се планира за вријеме краће од 20 година у случају када је потребно да се попуни природна депресија, ископина или заравне поједине површине у близини насеља.

ПРИЛОГ 2.

ТЕХНИЧКИ И ТЕХНОЛОШКИ УСЛОВИ ЗА ПРОЈЕКТОВАЊЕ, ИЗГРАДЊУ И ПУШТАЊЕ У РАД ДЕПОНИЈЕ

1. Услови за тијело депоније

На депонији се уређује депонијско дно и нагиби, тј. бочне стране на начин који ће осигурати стабилност депоније, обезбиједити заптивање, односно водонепропусност која заједно са системом за пријем и одвођење процједне воде спречава њено продирање у подтло депоније.

Техничко-технолошки услови за обезбјеђивање водонепропусности депонијског дна, контролисано управљање процједном водом, свим водама које гравитирају ка депонији или настају у њој, депонијским гасом, мјере за смањење ширења непријатних мириса и спољашњих негативних утицаја и мјере за обезбјеђивање стабилности депоније су:

1) услови у погледу депонијског дна: дно и бочне стране тијела депоније треба да се састоје од природне геолошке баријере која задовољава захтјеве у вези са пропустљивошћу и дебљином са комбинованим дејством у смислу заштите тла, подземних и површинских вода, барем једнаким са дејством које је резултат следећих захтјева:

- депонија за опасан отпад: $K \leq 1 \cdot 10^{-9}$ m/s; дебљина слоја ≥ 5 m,
- депонија за неопасан отпад: $K \leq 1 \cdot 10^{-9}$ m/s; дебљина слоја ≥ 1 m и
- депонија за инертни отпад: $K \leq 1 \cdot 10^{-7}$ m/s; дебљина слоја ≥ 1 m.

Напомена: (m/s: метар у секунди);

2) услови у погледу процједне воде: када природна геолошка баријера не задовољава прописане вриједности, она се обезбјеђује облагањем депонијског дна синтетичким материјалима или природним минералним тампоном који мора бити тако консолидован да се добије еквивалентна вриједност дна у смислу његових водопропусних својстава.

Природни минерални тампон не смије бити мањи од 0,5 метара.

На депонији је потребно обезбиједити и додатну заштиту дна депоније да би се спрјечила миграција процједне воде у подтло депоније, и то на следећи начин:

Класа депоније	За неопасан отпад	За опасан отпад
Вјештачка заптивна облога - фолија	захтијева се	захтијева се
Дренажни слој $\geq 0,5$ m	захтијева се	захтијева се

За заптивање депонијског дна и бочних страна депоније могу се користити и друге методе и технике које обезбјеђују услове из табеле.

Пројекат дренажног слоја, дренажних цијеви и одводних канала израђује се на основу прорачуна биланса вода да би се омогућило дјеловање система за дренаже и пречишћавање процједне воде, контрола рада и одржавање депоније.

Услови у погледу депонијског дна и процједних вода не примјењују се на депоније за инертни отпад, који у процесу распада не утиче на животну средину, односно код кога отицање процједне воде у окружење нема негативних ефеката на квалитет земљишта, подземних и површинских вода.

На депонији опасног и неопасног отпада потребно је обезбиједити посебан систем за сакупљање и одвођење процједне воде кроз дренажни слој у који су положене дренажне цијеви за њено одвођење у пројектовани систем за њен третман.

Продирање отпада у дренажни систем спречава се одговарајућим прихватљивим техничким рјешењима.

За одржавање и контролу дренажних цијеви за прикупљање процједне воде потребно је да се изгради довољан број шахтова који морају бити стабилни и ослоњени на подтло.

За привремено задржавање процједне воде која се прикупи из тијела депоније потребно је поставити сабирни шахт, који је отпоран на хемијске утицаје, обезбијеђен на експлозију и емисију непријатних мириса.

Сакупљена процједна вода, прије испуштања у пријемник, обрађује се, тј. пречишћава у складу са посебним прописима којима се уређује заштита вода;

3) услови у погледу површинских, подземних и падавинских вода: на депонији се спроводе технички услови који обезбјеђују да површинске, подземне и падавинске воде са околних површина или са подручја ван депоније не долазе у контакт са тијелом депоније.

Процједне воде из депоније, технолошке отпадне воде и падавинске воде одвојено се прикупљају и одвојено одводе до постројења за пречишћавање отпадних вода или одговарајућег пројектованог реципијента.

У случају да се на истој локацији одлажу неопасан и опасан отпад, који се у складу са овом уредбом могу одлагати на истој локацији, процједне воде и падавинске воде са прекривених површина на подручју ових појединих сегмената депоније не смију се међусобно мијешати.

Ови услови не примјењују се на депоније на које се одлаже грађевински отпад, отпад који садржи чврсто везани азбест, као и депоније за инертни отпад;

4) услови у вези са депонијским гасом: на депонији је неопходно предузети одговарајуће мјере у циљу акумулације, миграције и контроле депонијског гаса.

Контролисано управљање и прикупљање депонијског гаса спроводи се на свим депонијама на којима се одлаже биоразградив отпад путем одговарајућег дегазационог система.

Прикупљени депонијски гас се третира и користи за добијање енергије.

Уколико прикупљени депонијски гас не може да се користи за добијање енергије, он се спаљује на депонији.

Величина, број и снага инсталације дегазационог система пројектује се тако да одговара процијењеном износу стварања гаса у депонији, а у циљу спречавања експлозије, као и његовог коришћења.

Сакупљање, третман и коришћење депонијског гаса треба спровести на начин који штетни утицај на здравље људи и животну средину своди на минимум;

5) услови у вези са непријатним мирисима и спољним негативним утицајима: на простору депоније спроводе се мјере за смањење ширења непријатних мириса и прашине, смањење разношења лакших фракција отпада вјетром, спречавање долажења птица, инсеката и штеточина у контакт са отпадом, смањење буке и смањење могућности појаве пожара;

6) услови у погледу стабилности: при одлагању отпада на депонији потребно је обезбиједити стабилност масе одложеног отпада и пратеће инфраструктуре, нарочито у погледу спречавања клизања.

Стабилност депонијског дна и тијела депоније обезбјеђују се за дужи период, тако да могуће деформације не изазову негативан ефекат, посебно на доњу вјештачку заптивну подлогу, дренажу процједне воде и дегазациони систем.

При планирању стабилности узимају се у обзир посебно тежина и карактеристике отпада, старење материјала и метеоролошки утицаји.

2. Услови за манипулативно-опслужни плато

На улазу у депонију поставља се табла, која садржи назив, име оператера депоније, класу депоније, адресе предузећа која одлажу отпад, радно вријеме, врсте отпада чије је одлагање дозвољено и врсте отпада чије одлагање није дозвољено и друге значајне информације.

Табла је од трајног материјала са неизбрисивим натписима.

Сви објекти у функцији депоније налазе се унутар регулационе линије, односно ограде депоније.

На улазу у депонију поставља се објекат за контролу, а у циљу спречавања неконтролисаног приступа и одлагања отпада на депонију.

Укупан простор депоније ограђен је фиксном оградом, висине најмање два метра да би се спријечио неконтролисан приступ људи и животиња.

Улаз у депонију се закључава ван радног времена.

На депонији се обезбјеђује тежинско мјерење отпада.

На манипулативно-опслужном платоу обезбјеђује се довољно велики простор за спровођење процедуре прихватања и провере допремљеног отпада и за паркирање и кретање возила којима је отпад допремљен.

На манипулативно-опслужном платоу обезбјеђује се довољно велики простор за привремено складиштење отпада који не испуњава услове за одлагање прописане овом уредбом.

На манипулативно-опслужном платоу обезбјеђује се простор за постројење за секундарну сепарацију сировина из допремљеног отпада намијењеног одлагања.

На манипулативно-опслужном платоу обезбјеђује се простор за административно пословни објекат (канцеларије, простор за раднике, санитарни чвор, лабораторије и др.) и опрема се на начин да омогући што ефикасније пословање депоније.

На манипулативно-опслужном платоу обезбјеђује се простор за објекте за одржавање и чување механизације.

Депонија се опрема објектима за спречавање преношења нечистоћа и узрочника зараза на јавне саобраћајнице, преко возила којима је отпад допремљен на депонију.

3. Услови за објекат за секундарну сепарацију отпада

На депонији се обезбјеђује простор за објекат за секундарну сепарацију допремљеног отпада у коме се врши издвајање отпада који има употребну вриједност, а у циљу обнављања материјалних ресурса и продужења експлоатационог периода депоније, као и простор за складиштење издвојене секундарне сировине.

Простор за објекат за секундарну сепарацију допремљеног отпада може се укључити у систем и у току експлоатације депоније, а када се за то стекну услови.

4. Услови за саобраћајнице и потребну инфраструктуру

Депонија се повезује на постојећу путну мрежу прије почетка њеног коришћења.

Број приступних путева утврђује се у складу са процесом рада на депонији и бројем, величином и тежином возила.

Проходност приступног пута обезбјеђује се у свим временским условима.

Ширина приступног пута ка депонији износи:

- 1) 6 m - за насеља са више од 50.000 становника и

- 2) $\geq 3,5$ m - за насеља са мање од 50.000 становника, под условом да су обезбијеђена мјестимична проширења за мимоилажење возила.

Успон приступног пута износи највише 14%.

За несметано функционисање депоније обезбјеђује се довољна количина воде за пиће и техничке воде за прање возила контејнера и сл.

Депонија се опрема системом за прихватање падавинских вода, процједних вода, фекалних и техничких вода.

Депонија се опрема објектима и инсталацијама за напајање електричном енергијом потрошача, за спољну расвјету, громобранску инсталацију, инсталацију дојаве пожара и експлозије, ТТ и интернет мреже.

5. Услови за плато за постројење за пречишћавање отпадних вода

Плато за постројење за пречишћавање отпадних вода поставља се на најнижој коти депоније и сервисних саобраћајница и на њему се налазе објекти неопходни за функционисање система за пречишћавање отпадних, односно процједних вода до нивоа предвиђеног за испуштање у реципијент у складу са пројектно-техничком документацијом, дозволом, посебним прописима о заштити вода и условима утврђеним овом уредбом.

6. Услови за вегетациони заштитни појас

Дуж регулационе линије депоније подиже се вегетациони заштитни појас у циљу спречавања подизања и разношења лакших фракција отпада и прашине са депоније на већа растојања и смањења аерозагађења, који уједно има и визуелно-естетску улогу, а у складу са условима дефинисаним овом уредбом.

ПРИЛОГ 3.

ОДЛАГАЊЕ ОТПАДА У ПОДЗЕМНА СКЛАДИШТА И СИГУРНОСНА ПРОЦЈЕНА

1. Одлагање отпада у подземна складишта

За подземна складишта за сваку локацију врши се сигурносна процјена.

У подземна складишта одлаже се само отпад који испуњава услове, за сваку локацију појединачно, утврђене у складу са елаборатом о сигурносној процјени.

Отпад се одлаже у подземно складиште, само ако је оно одвојено од рударских активности.

У подземна складишта за одлагање опасног отпада одлаже се само отпад који испуњава услове из члана 12. став 3. тачка 3) ове уредбе и граничне вриједности параметара за одлагање отпада.

У подземна складишта за одлагање неопасног отпада одлаже се отпад који испуњава услове из ове уредбе и граничне вриједности параметара за одлагање отпада.

У подземна складишта за одлагање инертног отпада одлаже се инертни отпад без примјене граничних вриједности параметара за одлагање, уколико испуњава услове утврђене елаборатом о сигурносној процјени за посматрану локацију.

Процедура прихватања отпада у подземно складиште врши се у складу са овом уредбом.

При складиштењу отпада у подземна складишта потребно је одредити компатибилност отпада, а некомпатибилне отпаде физички одвојити.

Отпад се одлаже у подземно складиште под условима прописаним овом уредбом и дозволом у складу са законом којим се уређује управљање отпадом.

Критеријуми за прихватање отпада у подземно складиште могу се изградити само на основу локалних услова, при чему треба доказати да слојеви одговарају условима за изградњу складишта, тј. потребно је урадити сигурносну процјену пропусности, узимајући у обзир целокупни систем складиштења отпада, техничка рјешења и шупљине у стијенској маси складишта.

2. Природни системи заштите биосфере

Испуњење ових услова утврђује се на основу ризика који настаје трајним чувањем отпада у подземним просторима, а који треба да прате захтјеви из дозволе за рад подземног складишта, у коме се за свако подземно складиште посебно оцјењује:

- 1) утицај негативних ефеката на биосферу, посебно на подземне воде,

- 2) начин на који отпад може доспјети у биосферу и

- 3) ефекат утицаја супстанци које могу доспјети у биосферу из депонованог отпада.

Процјена подобности геолошких карактеристика стијенских маса, процјена заштитних слојева, од природних (геолошке баријере) и вјештачких изолационих система заштите (геомембране)

за обезбјеђење подземног складишта, врши се тако да се узимају у обзир техника одлагања, изграђена структура подземних објеката и геолошка својства стијенских маса.

3. Сигурносна процјена

Сигурносна процјена састоји се од:

- 1) геолошке процјене,
- 2) хидрогеолошке процјене,
- 3) инжењерско-геолошке процјене,
- 4) сеизмичке процјене,
- 5) геохемијске процјене,
- 6) процјене сигурности на биосферу,
- 7) процјене утицаја оперативне фазе трајног складиштења,
- 8) процјене дугорочног утицаја трајног складиштења,
- 9) процјене утицаја површинских објеката намијењених пријему отпада и

- 10) процјене осталих ризика.

Сигурносна процјена спроводи се за период активне фазе и за период након затварања подземних складишта.

Отпад се може прихватити у подземна складишта ако сигурносна процјена покаже да је могућност заштитних слојева таква да из свих аспеката штити биосферу.

На основу сигурносне процјене спроводе се потребне мјере контроле и мониторинга у циљу сталног праћења безбједности подземног складишта отпада.

На основу сигурносне процјене одређују се критеријуми за прихватање отпада у подземно складиште.

1) Геолошке процјене

Потребно је спровести детаљно геолошко истраживање у циљу одређивања геолошких карактеристика стијенске масе.

Геолошком процјеном доказује се подобност локације за подземно складиштење.

У процјену треба укључити мјесто, учесталост и структуру пукотина околних геолошких слојева и потенцијални утицај сеизмичке активности на те структуре.

2) Хидрогеолошке процјене

Потребно је извршити детаљно хидрогеолошко истраживање и испитивање у циљу дефинисања хидрогеолошких услова средине.

3) Инжењерско-геолошке процјене

Стабилност подземног простора доказује се одговарајућим истраживањима и предвиђањима.

Приликом процјене треба узети у обзир тежину и количину отпада који се одлаже.

Процесе треба систематски анализирати и документовати.

Потребно је доказати:

- да се за вријеме и након стварања евентуално новог подземног простора не очекује никаква значајна деформација у самом подземном простору нити на површини тла која би могла нарушити функцију подземног складишта, односно створити пут ка биосфери;

- да је носивост подземног простора довољна да не дође до урушавања за вријеме рада;

- да одложени материјал посједује потребну стабилност с обзиром на инжењерско-геолошка својства стијенске масе подземног простора.

4) Сеизмичке процјене

Ова процјена се врши на основу микросеизмичке рејонизације, а ако је то потребно, и сеизмичким испитивањима терена којима се утврђује геолошко-тектонски склоп терена, односно неотектонске карактеристике подручја.

5) Геохемијске процјене

Потребно је спровести детаљно истраживање састава стијене и подземне воде да би се одредило "нулто стање" подземних вода и евентуалне промјене током времена, врсте и количине минерала којима су испуњене пукотине, као и квантитативни минеролошки опис основне стијене.

Треба процијенити утицај промјенљивости на геохемијски састав основне стијенске масе и подземних вода.

6) Процјене утицаја на биосферу

Потребно је истражити биосферу на коју би могло утицати подземно складиштење и анализу постојећег стања ради утврђивања локалних природних нивоа релевантних материја.

7) Процјене утицаја оперативне фазе трајног складиштења

За активну фазу рада, анализом треба доказати следеће:

- стабилност подземног простора, како је наведено у инжењерско-геолошкој процјени,

- да нема неприхватљивих ризика стварања везе додира између отпада и биосфере и

- да нема неприхватљивих ризика који би утицали на рад објекта.

Приликом доказивања сигурности рада треба спровести систематску анализу рада објекта на основу конкретних података о попису отпада и управљању објектом и плана рада.

Потребно је доказати да између отпада и стијене неће доћи ни до каквих хемијских и физичких реакција које би могле угрозити чврстоћу и непропусност стијене и угрозити само складиштење.

У подземна складишта не прихвата се отпад који је забрањено одлагати у складу са овом уредбом, као ни отпад који је склон самозапаљењу у условима складиштења (температура, влага), гасовите производе, лакоиспарљив отпад, нити отпад који потиче из неидентификованих мјешавина.

Потребно је предвидјети:

- догађаје који би могли довести до стварања везе додира између отпада и биосфере у фази рада,

- различите врсте потенцијалних радних ризика по појединим категоријама уз оцјену њихових могућих учинака и

- мјере у случају ванредних догађаја.

Потребно је доказати да не постоји никакав неприхватљив ризик који би могао нарушити непропусност подземног складишта.

8) Процјене дугорочног утицаја трајног складиштења

Сигурносну процјену треба израдити на дугорочном основу да би се показало да последице затварања подземног складишта неће доћи до контакта између отпада и биосфере.

Треба израдити дугорочну квантитативну процјену баријера на локацији подземног складишта, понашања основне стијене, околних слојева и прекривача и дати одговарајућу оцјену на основу података за конкретну локацију.

Притом треба узети у обзир геохемијске, геолошке и хидрогеолошке услове, прије свега подземне воде, ефикасност баријера, природно разређење и понашање при процјењивању одложеног отпада.

Дугорочну сигурност подземног складишта треба доказати сигурносном процјеном која се састоји од описа почетног стања у конкретном тренутку (нпр. тренутак затварања) са предвиђањем важних промјена које се очекују током геолошког времена.

На крају треба процијенити последице испуштања релевантних материја из подземног складишта за различите ситуације, тј. предвиђања која одражавају могуће дугорочне промјене биосфере, геосфере и подземног складишта.

Контејнере и водонепропусне облоге подземног простора не треба узимати у обзир приликом процјене дугорочних ризика од одложеног отпада, будући да они имају кратак животни вијек.

9) Процјене утицаја површинских објеката намијењених пријему отпада

Прије складиштења у подземна складишта отпад се истовара, испитује и у зависности од потребе привремено складишти на површини.

Објекти за привремени пријем отпада који се складиште у подземним складиштима морају бити пројектовани и изграђени на начин да се спријечи њихов штетни утицај на здравље људи и околину и морају испуњавати услове прописане за објекте за пријем отпада.

10) Процјене осталих ризика

Отпад се у интересу заштите радника одлаже само у подземна складишта која су обавезно одвојена од рударских активности.

Отпад не треба прихватити ако садржи опасне материје или би могао у току одлагања произвести опасне материје које би штетно утицале на људско здравље, нпр. патогене клине преносивих болести.

4. Врсте отпада чије је одлагање у подземном складишту забрањено

У подземном складишту забрањено је одлагање врста отпада чијим одлагањем може доћи до физичких, хемијских или биолошких промјена које би угрозиле подземно складиште или представљале опасност за загађење животне средине и здравље људи, а посебно:

1) отпада у неадекватним контејнерима или изван њих који у условима подземног складишта може реаговати са водом или основном стијеном и довести до промјене запремине, стварања самозапаљивих, токсичних, експлозивних материја или гасова, као и било које реакције која би могла да угрози сигурност рада подземног складишта,

2) отпада који је биоразградив,

3) отпада надражујућих мириса,

4) отпада који могу створити токсичну смјесу гаса и ваздуха, што се посебно односи на отпаде који стварају концентрације токсичних гасова због парцијалних притисака својих компоненти и отпада који у контејнеру стварају концентрације веће од 1/10 доње границе експлозивности,

5) отпада који није стабилан у геомеханичким условима подземног складишта,

6) отпада који је самозапаљив или може бити самозапаљив у условима подземног складишта, гасовите материје, лакоиспарљив отпад, отпад непознатог састава и др.

5. Радни услови у подземним складиштима

Рад подземног складишта потребно је обезбиједити у складу са свим посебним прописима за ову врсту дјелатности и условима прописаним овом уредбом.

ПРИЛОГ 4.

ИНЕРТНИ ОТПАД КОЈИ СЕ ОДЛАЖЕ НА ДЕПОНИЈУ БЕЗ ИСПИТИВАЊА

На депонију инертног отпада без испитивања отпада за одлагање може да се одлаже следећи инертни отпад:

Шифра ЕПО	Опис	Ограничења
10 11 03	Отпадни влакнасти материјали на бази стакла	Сами без органских везива
15 01 07	Стаклена амбалажа	
17 01 01	Бетон	Само одабрани грађевински отпад и отпад од рушења*
17 01 02	Опека	Само одабрани грађевински отпад и отпад од рушења*
17 01 03	Цријеп/плочице и керамика	Само одабрани грађевински отпад и отпад од рушења*
17 01 07	Мјешавина бетона, опеке, цријепа/плочица и керамике	Само одабрани грађевински отпад и отпад од рушења*
17 02 02	Стакло	
17 05 04	Земља и камење	Искључујући: површински слој земљишта; тресет; искључујући земљу и камење с контаминираних локација
19 12 05	Стакло	
20 01 02	Стакло	Само одвојено скупљено стакло
20 02 02	Земља и камење	Само отпад из вртова и паркова; искључујући површински слој земљишта и тресет

(*) Одабрани грађевински отпад и отпад од рушења с ниским садржајем других врста материјала (као што су метали, пластика, земља, органски материјали, дрво, гума итд.). Поријекло отпада мора бити познато. У овај отпад не спада: - грађевински отпад и отпад од рушења који је загађен неорганским или органским опасним материјама, нпр.: због производних поступака код грађења, загађења тла, складиштења и употребе пестицида или других опасних материја итд., осим ако се докаже да срушена грађевина није била значајно загађена, - грађевински отпад и отпад од рушења који је обрађен, прекривен или обојен материјалима који садрже значајне количине опасних материја.

Отпад наведен у табели је отпад који потиче из једног тока отпада (само један извор) и састоји се од једне врсте отпада, у складу са Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада.

Различите врсте отпада наведене у табели могу се прихватити заједно под условом да потичу из истог извора.

ПРИЛОГ 5.

ПРОЦЕДУРЕ И РЕЖИМ РАДА ДЕПОНИЈЕ

(1) Режим кретања и процедуре рада за сва возила која улазе у комплекс депоније:

- 1) контрола отпада на улазу,
- 2) мјерење отпада преко колске ваге,
- 3) кретање сервисним саобраћајницама до активног дијела депоније,
- 4) истовар отпада на плански предвиђено мјесто - сегмент депоније,
- 5) прање и дезинфекција празног возила након истовара у објекту за прање и дезинфекцију,
- 6) одлазак чистог возила са депоније или привремено паркирање на предвиђено мјесто и
- 7) у радној зони депоније налазе се возила за распрострањавање и компактирање отпада и не напуштају комплекс депоније.

(2) Правила која се примјењују приликом одлагања отпада:

- 1) одлагање отпада започиње на најнижој коти депоније,
 - 2) обезбиједити да дневна, радна површина буде што мања,
 - 3) свака доведена шаржа отпада одмах се распростире и компактира,
 - 4) "хелије" и "слојеви" отпада формирају се до пројектоване висине,
 - 5) обезбиједити пројектоване нагибе радне површине,
 - 6) обезбиједити свакодневно покривање радне површине инертним материјалом,
 - 7) обезбиједити и дефинисати појединачне сегменте на тијелу депоније за све врсте отпада који се прихватају на депонији и
 - 8) слој сабијеног отпада прска се дезинфекционим средством једном дневно у току лјетњег периода.
- (3) Контрола технолошког процеса рада депоније:
- 1) контрола врсте и количине истовареног отпада,
 - 2) контрола врсте и количине издвојених секундарних сировина,
 - 3) контрола спровођења пројектованог технолошког процеса експлоатације депоније и објекта за секундарну сепарацију отпада,
 - 4) контрола одржавања тијела депоније и саобраћајница,
 - 5) контрола квалитета прања и дезинфекције транспортних возила,
 - 6) контрола узрочника заразе,
 - 7) контрола количине и квалитета процједне течности,
 - 8) контрола састава и количине издвојеног гаса и
 - 9) контрола заштите радника.

(4) Контрола настајања и квалитета процједне и пречишћене течности на депонији - контрола процједне и пречишћене течности на депонији врши се свакодневно на основу следећих параметара:

- 1) температура на улазу у пројектовани објекат и температура околног ваздуха,
- 2) pH вриједност процједне течности на улазу и пречишћене течности на излазу из пројектованог објекта,
- 3) потрошња перманганата и
- 4) BPK (биолошка потрошња кисеоника).

(5) Контрола издвајања гаса - контрола издвајања гаса састоји се од прањења његовог састава и количине, посебно метана (CH_4), угљен диоксида (CO_2) и кисеоника (O_2).

Контрола депонијског гаса у погледу садржаја H_2S , H_2 се врши уколико су присутни у депонијском гасу.

У објектима на депонији поставља се систем за детекцију присуства експлозивне количине метана.

(6) Начин и процедура затварања депоније

Након завршеног периода експлоатације, депонија се затвара за даље одлагање формирањем горњег прекривног слоја, који испуњава следеће техничко-технолошке услове:

Примијењене мјере у смислу формирања горњег прекривног слоја	Класа депоније		
	За неопасан отпад	За опасан отпад	За инертни отпад
Слој за дренажу депонијског гаса $\geq 0,3 \text{ m}$	захтијева се	не захтијева се	не захтијева се
Вјештачка водонепропусна облога - фолија	не захтијева се	захтијева се	не захтијева се
Непропусни минерални слој $\geq 0,5 \text{ m}$	захтијева се	захтијева се	не захтијева се
Слој за рекултивацију $\geq 0,5 \text{ m}$	захтијева се	захтијева се	не захтијева се

Техничко-технолошке мјере из табеле не примјењују се на депонијама на којима се одлаже грађевински отпад, отпад који садржи чврсто везани азбест, као и на депоније за инертни отпад који у процесу распада не утиче на животну средину, односно код кога отицање процједних течности у окружење нема негативних ефеката на квалитет земљишта, подземних и површинских вода.

За слој за рекултивацију може се користити компост или отпад добијен другим технологијама биолошког третмана, који по саставу задовољава граничне вриједности параметара за одлагање отпада.

Након затварања депоније, све до њеног одумирања, одговорно лице на депонији предузима мјере које се односе на:

- 1) одржавање, надзор, контролу и мониторинг простора депоније, у складу са овом уредбом и Законом,

2) сачињавање извјештаја о стању депоније за сваку календарску годину и његово достављање Фонду за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске најкасније до 31. марта за претходну календарску годину и

3) пријаву неправилности утврђене контролом и мониторингом, које могу штетно утицати на животну средину, а која се доставља надлежним институцијама, у року од седам дана од дана утврђивања.

Мјере за спречавање или смањење загађења животне средине спроводи одговорно лице на депонији о свом трошку и у датом року, а у складу са Законом.

ПРИЛОГ 6.

МОНИТОРИНГ РАДА ДЕПОНИЈЕ

1) Мониторинг метеоролошких параметара

Мјерење метеоролошких параметара врши се на начин дат у Табели 1.

Табела 1.

	Активна фаза	Пасивна фаза
1. Количина падавина	дневно	дневно, додаје се мјесечној вриједности
2. Температура (мин., макс. у 14.00 часова)	дневно	мјесечни просјек
3. Брзина и смјер ваздушних струјања	дневно	није потребно
4. Испаравање (лизи-метар)*	дневно	дневно, додаје се мјесечној вриједности
5. Атмосферска влажност (у 14.00 часова)	дневно	мјесечни просјек
* или друга одговарајућа метода		

Мјерења се обрађују у овлашћеној лабораторији или се узимају од најближе метеоролошке станице док год то захтијева надлежни орган у складу са Законом и овом уредбом.

2) Мониторинг површинских вода

Мониторинг површинских вода, уколико постоје у непосредној зони депоније, а у зависности од хидрогеолошких услова средине и њихове удаљености од депоније, врши се:

1) прије пуштања депоније у експлоатацију, узимањем узорка површинских вода, односно одређивањем "нултог стања",

2) у процесу експлоатације депоније у циљу упоређивања са "нултим стањем", и то у почетку експлоатације депоније (првих година дана) - сваких мјесец дана, а касније на свака три мјесеца и

3) по престанку експлоатације депоније првих пет година на сваких шест мјесеци, а касније једном годишње до одумирања депоније, уколико резултати мониторинга покажу да није дошло до акцидентне ситуације.

Уколико постоје површинске воде, узорковање се врши на најмање двије тачке, једној узводно од депоније, а једној низводно од депоније.

Узорковање и испитивање површинских вода које се врше у прописаним временским интервалима обављају овлашћене установе за ту врсту испитивања.

Мониторинг површинских вода у току експлоатације депоније са скраћеним хемијским и бактериолошким анализама врши се у овлашћеној лабораторији, а у складу са дозволом.

3) Мониторинг процједне воде

Мониторинг процједне воде врши се на репрезентативном броју узорка на свакој тачки на којој се течност контролисано одводи са локације.

Мјерење запремине и састава, тј. квалитативних и квантитативних параметара процједне воде врши се у току експлоатације депоније, а у складу са дозволом.

Наведена мјерења врше се и по престанку експлоатације депоније сваких шест мјесеци првих пет година, а затим једном годишње до одумирања депоније.

4) Мониторинг емисије гасова

Мониторинг емисије гасова врши се на репрезентативном броју узорка прописаним дозволом.

Мјерење емисије и концентрације гасова CH_4 , CO_2 и O_2 врши се у току експлоатације депоније, а у складу са дозволом.

Наведена мјерења врше се и по престанку експлоатације депоније првих десет година, сваких шест мјесеци, а затим сваке двије године до одумирања депоније.

Мјерења осталих депонијских гасова (H_2S , H_2 и других) врше се у зависности од састава одложеног отпада, а у складу са дозволом.

Учесталост узорковања и мјерења из т. 2), 3) и 4) овог прилога врши се на начин дат у Табели 2.

Табела 2.

	Активна фаза	Пасивна фаза ⁽⁴⁾
1. Запремина процједне воде	Мјесечно ^{(1), (3)}	сваких шест мјесеци
2. Састав процједне воде ⁽²⁾	Квартално ⁽³⁾	сваких шест мјесеци
3. Запремина и састав површинске воде ⁽⁷⁾	Квартално ⁽³⁾	сваких шест мјесеци
4. Потенцијална емисија гасова и атмосферски притисак ⁽⁴⁾ (CH_4 , CO_2 и O_2 , H_2S , H_2 итд.)	Мјесечно ^{(3), (5)}	сваких шест мјесеци ⁽⁶⁾

⁽¹⁾ Учесталост узорковања може се прилагодити на основу морфолошког састава, а одређује се дозволом.

⁽²⁾ Параметри за мјерење који се анализирају варирају у зависности од састава депонованог отпада, одређују се дозволом.

⁽³⁾ Уколико процјена података указује да су дужи интервали једнако ефективни, мјерења могу да се врше у тим интервалима, али обавезно једном годишње.

⁽⁴⁾ Ове мјере се односе на биоразградиви отпад.

⁽⁵⁾ CH_4 , CO_2 и O_2 редовно, остали гасови по потреби, у зависности од састава депонованог отпада.

⁽⁶⁾ Ефикасност дегазационог система мора се редовно провјеравати.

⁽⁷⁾ На основу карактеристика локације депоније, надлежна институција која даје услове може утврдити да ова мјерења нису потребна и о томе обавијестити надлежни орган.

^{(1), (2)} Примјењују се само код класе депоније на којој се врши сакупљање процједне воде.

5) Мониторинг подземних вода

Мониторинг подземних вода врши се у три етапе:

- 1) узорковање,
- 2) надзор и
- 3) одређивање критичних вриједности.

Мониторинг подземних вода испод дна депоније и у непосредној зони утицаја депоније мора бити такав да обезбједи информације о подземним водама које се могу загадити као последица рада депоније.

Као референтне вриједности за вршење мониторинга подземних вода узимају се узорци прије пуштања у експлоатацију депоније и означавају као "нулто стање", а према ISO 5667-2 дио 11, 1993.

Узорци подземних вода узимају се из хидрогеолошких објеката (пиезометара, батерија пиезометара или осматрачких бунара) из најмање три тачке, а таквог распореда да прате кретање подземних вода. Коначан број мјерних објеката дефинишу хидрогеолошки услови средине.

Ова испитивања узорка подземних вода врше се у циљу евенуалног утврђивања дешавања акцидентних ситуација у заштитним слојевима депоније, односно утврђивања загађења подземних вода.

Поред одређивања састава подземне воде врши се и перманентно мјерење нивоа подземних вода.

Учесталост мјерења нивоа и састава подземне воде дата је у Табели 3.

Табела 3.

	Активна фаза	Пасивна фаза
Ниво подземне воде	сваких шест мјесеци ⁽¹⁾	сваких шест мјесеци ⁽¹⁾
Састав подземне воде	учесталост у зависности од специфичности терена ^{(2), (3)}	учесталост у зависности од специфичности терена ^{(2), (3)}

⁽¹⁾ Са повећањем учесталости промјене нивоа подземне воде треба повећати учесталост узорковања.

⁽²⁾ Ако се достигне критичан ниво, учесталост се мора заснивати на могућности предузимања корективних мјера између два узорковања, тј. учесталост се мора утврдити на основу знања и процјене брзине тока подземне воде.

⁽³⁾ Када се достигне критичан ниво, неопходна је провера понављањем узимања узорка. Када је ниво потврђен, мора да се спроведе план (утврђен у дозволи) за непредвиђене околности.

У првих шест мјесеци рада депоније на сваких 15 дана врши се мјерење и испитивање (скраћене хемијске и бактериолошке анализе) подземних вода, а након овог периода према учесталостима датим у Табели 3.

Узорци подземних вода, који се узимају у временским интервалима датим у Табели 3, раде се као комплетне хемијске и бактериолошке анализе у акредитованим установама за ту врсту испитивања.

Уколико резултати испитивања узетих узорка покажу да је одступљено од граничних вриједности у складу са прописима којима се уређују воде, сматра се да је дошло до акцидентне ситуације заштитних слојева депоније.

У том случају израђују се додатни хидрогеолошки објекти, узимајући у обзир хидрогеолошке услове средине.

Сви обрађени подаци приказују се контролним дијаграмима са утврђеним контролним правилима граничних вриједности за сваку мјерну тачку за подземне воде.

6) Мониторинг количине падавинских вода

Мјерење количине падавинских вода на простору депоније, њених пратећих објеката и у широј зони заштите врши се у складу са прописима којима се уређују воде.

7) Мониторинг стабилности тијела депоније

Мониторинг стабилности тијела депоније врши се кроз праћење података о тијелу депоније и сензорским праћењем заптивне облоге - фолије.

Стабилност тијела депоније одређује се на начин дат у Табели 4. Табела 4.

	Активна фаза	Пасивна фаза
1. Структура и састав тијела депоније ⁽¹⁾	годишње	
2. Особина слијегања нивоа тијела депоније	годишње	Годишње очитавање

⁽¹⁾ Подаци за утврђивање постојећег стања депоније, површина коју заузима отпад, запремина и састав отпада, начин одлагања, вријеме и трајање одлагања, прорачун преосталог капацитета депоније.

8) Мониторинг заштитних слојева

Мониторинг заштитних слојева депоније врши се непрекидно сензорима уграђеним у вјештачку водонепропусну облогу (уколико је уграђена).

Мониторинг заштитних слојева депоније врши се непрекидно док траје експлоатација депоније, а по престанку експлоатације осматрање и обрада података врши се у интервалима прописаним у дозволи за рад депоније.

9) Мониторинг педолошких и геолошких карактеристика

Мониторинг педолошких карактеристика земљишта и геолошких карактеристика тла у непосредној зони депоније за "нулто стање" врши се узимањем узорка из плитких и дубоких сондажних јама, као и бушотина периодично извођених са циљем узимања узорка геолошке средине из дубљих слојева у непосредној зони депоније.

Резултати испитивања узорка врше се у акредитованим институцијама и упоређују са граничним вриједностима утврђеним дозволом за рад депоније.

Узорковања се врше једном годишње у току експлоатације депоније, а по престанку рада депоније једном у пет година све до одумирања депоније.

Сви подаци добијени мониторингом евидентирају се у акредитованој лабораторији и дају на увид на захтјев надлежног органа.

610

На основу члана 63. став 2. Закона о управљању отпадом ("Службени гласник Републике Српске", број 111/13) и члана 4. став 2. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08), Влада Републике Српске, на 19. сједници, одржаној 30.04.2015. године, д о н о с и

УРЕДБУ

О УПРАВЉАЊУ АМБАЛАЖОМ И АМБАЛАЖНИМ ОТПАДОМ

ГЛАВА I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом уредбом прописују се начин поступања са амбалажом и амбалажним отпадом и обавезе учесника система за управљање амбалажом и амбалажним отпадом.

Члан 2.

(1) Ова уредба односи се на амбалажу која се производи, односно ставља на тржиште, увезену амбалажу и сав амбалажни отпад који је настао у индустрији, занатству, малопродаји, услужним и другим дјелатностима, у домаћинствима или настао на неки други начин, без обзира на његово поријекло, употребу и коришћени амбалажни материјал, осим на повратну амбалажу и амбалажу са дугим вијеком трајања.

(2) У амбалажу са дугим вијеком трајања спадају:

- 1) кутије од стоног прибора,
- 2) CD кутије,
- 3) кутије за фото-апарате,
- 4) кожне актовке,
- 5) кутије за аудио-касете,
- 6) кутије за саобраћајне троуглове,
- 7) омоти плоча,
- 8) кутије за накит,
- 9) кутије за ланце за снијег,
- 10) кутије од игара,
- 11) кутије опреме за прву помоћ,
- 12) омоти видео-касета и
- 13) кутије за алат.

Члан 3.

Ова уредба не примјењује се на контејнере за друмски, железнички, водени или ваздушни међународни транспорт.

Члан 4.

Циљ Уредбе је да, у складу са приоритетима и начелима о управљању отпадом, обезбиједи:

- 1) очување природних ресурса,
- 2) заштиту животне средине и здравља људи,
- 3) развој савремених технологија производње амбалаже,
- 4) успостављање оптималног система управљања амбалажом и амбалажним отпадом,
- 5) функционисање тржишта на територији Републике Српске,
- 6) спречавање стварања трговинских препрека, избјегавање поремећаја и ограничења у конкуренцији и
- 7) спречавање стварања дискриминације по врсти или по садржају амбалаже.

Члан 5.

У систему управљања амбалажом и амбалажним отпадом учествују сљедећи субјекти:

- 1) Министарство надлежно за заштиту животне средине (у даљем тексту: министарство),
- 2) Фонд за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске (у даљем тексту: Фонд),
- 3) произвођачи амбалажног материјала,
- 4) пуниоци и пакери,
- 5) дистрибутери,
- 6) крајњи снабдјевачи (трговци),
- 7) крајњи корисници (потрошачи),
- 8) оператер,
- 9) лица која обезбјеђују сопствено управљање амбалажним отпадом,
- 10) правна и физичка лица која се баве дјелатностима управљања отпадом и
- 11) надлежни инспекцијски органи.

Члан 6.

Управљање амбалажом и амбалажним отпадом, у смислу ове уредбе, подразумеива: